

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **28359** (13) **U**
(51) **МПК (2006)**
A61K 6/00
A61K 36/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) ФІТОЗАСІБ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ЗАПАЛЬНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ПОРОЖНИНИ РОТА "ФЕМОДЕНТ"

1

2

(21) u200707324

(22) 02.07.2007

(24) 10.12.2007

(72) МОРОЗ КАТЕРИНА АНАТОЛІЇВНА, UA, ФЕДІН
РОМАН МИХАЙЛОВИЧ, UA, ЗАБОЛОТНИЙ
ТАРАС ДМИТРОВИЧ, UA, МОРОЗ АНАТОЛІЙ
СЕМЕНОВИЧ, UA

(73) ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО, UA,
МОРОЗ КАТЕРИНА АНАТОЛІЇВНА, UA, ФЕДІН
РОМАН МИХАЙЛОВИЧ, UA

(56)

(57) Фітозасіб для лікування запальних
захворювань порожнини рота, що включає листя
кропиви дводомної, плоди софори японської і

етанол 40%, який **відрізняється** тим, що засіб
додатково містить корені і кореневища родовика,
бруньки берези, траву материнки, траву меліси,
траву медунки та олію м'яти перцевої з наступним
співвідношенням інгредієнтів, мас. %:

корені і кореневища родовика	1,0-2,0
бруньки берези	1,0-2,0
трава материнки	1,0-2,0
трава меліси	1,0-2,0
трава медунки	1,0-2,0
листя кропиви дводомної	0,5-1,5
плоди софори японської	1,0-2,0
олія м'яти перцевої	0,08-0,12
етанол 40%	до одержання 100,0 фітозасо

Корисна модель відноситься до стоматології і
може використовуватися для лікування запальних
захворювань порожнини рота (стоматит, гінгівіт,
пародонтит), а також для щоденної гігієни
порожнини рота з метою профілактики вказаних
захворювань.

Відомий фітозасіб для лікування захворювань
порожнини рота та горла [патент України №22667
«Склад «Фітодент» для лікування захворювань
порожнини рота та горла»] являє собою спиртову
настойку (1:10) із наступної рослинної сировини,
мас. %:

Трава чистотілу	10-20
Квіти нагідок	10-20
Кореневище айру	15-25
Квіти ромашки	5-15
Листя кропиви дводомної	5-15
Плоди софори японської	15-25
Плоди шипшини	5-15

Недоліком вказаного складу є наявність у
ньому спиртової настойки трави чистотілу, яка
потребує дуже обережного застосування, оскільки
випадкове ковтання засобу, або вживання не з
лікувальною метою, може викликати нудоту,
блювоту, пронос, пригнічення дихального центру і
навіть важке отруєння організму.

Необґрунтованим є також введення до складу
"Фітоденту" спиртової настойки з плодів шипшини,

котра більш ефективна при пероральному
живанні, ніж при зовнішньому застосуванні.

В основу корисної моделі покладено завдання
розробки такого засобу для лікування запальних
захворювань порожнини рота, який, завдяки
відповідному добору компонентів і їх кількісному
співвідношенню, виявляє антисептичні,
протизапальні, в'язучі, обволакуючі,
антиоксидантні та капіляророзміцнювальні
властивості, чим забезпечується зняття симптомів
запалення, прискорення процесів регенерації
ушкоджених тканин, скорочення терміну лікування
за відсутності побічних явищ.

Поставлене завдання вирішується тим, що
пропонований засіб для лікування захворювань
порожнини рота, який включає настойки листя
кропиви дводомної, плодів софори японської та
етанол 40 %, згідно з корисною моделлю,
додатково містить настойки коренів і кореневищ
родовика, бруньок берези, трави материнки, трави
медунки, трави меліси та олію м'яти перцевої за
наступним співвідношенням компонентів, мас. %:

Корені і кореневища родовика	1,0-2,0
Бруньки берези	1,0-2,0
Трава материнки	1,0-2,0
Трава меліси	1,0-2,0
Трава медунки	1,0-2,0

(13) **U**(11) **28359**(19) **UA**

Листя кропиви дводомної	0,5-1,5
Плоди софори японської	1,0-2,0
Олія м'яти перцевої	0,08-0,12
Етанол 40%	достатня кількість для одержання 100,0 фітозасобу

Корені і кореневища родовика лікарського завдяки вмісту відповідних біологічно-активних речовин (ефірна олія, фітонциди, аскорбінова кислота, каротин і ін.) проявляють протизапальну, в'язучу, кровоспинну, бактерицидну та ранозагоювальну дію.

Антимікробну, протигрибкову та ранозагоювальну дію на слизову оболонку ясен забезпечують бруньки берези, які містять ефірну олію, флаваноїди, сапоніни, каротин, фітонциди.

Материнку звичайну, у складі якої є фітонциди, ефірна олія, дубильні речовини, органічні кислоти та ін., досить часто використовують для лікування гнійних ран, полоскання горла і порожнини рота при ангіні, стоматиті, гінгівіті та при зубному болю.

Лікувальні властивості медунки лікарської у вигляді настойки пояснюються наявністю таких біологічно-активних речовин, як каротин, рутин, аскорбінова кислота, поліфеноли, які сприяють швидкому загоюванню ран, а також дубильних речовин з властивою їм протимікробною і протизапальною дією. Значна кількість у її складі мікроелементів, у тому числі срібла, підвищує опірність організму в цілому та ушкоджених тканин зокрема, регулює перебіг окисно-відновних реакцій, стимулює ріст і розмноження клітин.

Вміст ефірної олії, органічних кислот, каротину, біометалів у траві меліси лікарської зумовлюють виражену заспокійливу, знеболювальну та протимікробну активність.

Кропива дводомна проявляє кровоспинну дію за рахунок наявності у ній вітаміну К, аскорбінової кислоти, мінеральних солей, хлорофілу та іонів заліза.

Плоди софори японської вміщує рутин, який виявляє капілярозміцнювальну дію.

Олія м'яти перцевої служить коригентом органолептичних властивостей фітозасобу.

Стабільність, відсутність мікробної контамінації та тривалість терміну зберігання фітозасобу забезпечує наявність 40% етанолу.

Приготування фітозасобу здійснюється наступним чином. Розраховані кількості висушеної і відповідно подрібненої лікарської рослинної сировини поміщають у перколятор і ущільнюють її для витиснення з неї повітря. Сировину накривають фільтрувальним папером і притискають перфорованим диском. Необхідну кількість екстрагенту (40% етанолу) для одержання 100,0 фітозасобу, розраховують згідно з масою та коефіцієнтом спиртопоглинання кожної рослинної сировини.

Вказаним екстрагентом заливають сировину у перколяторі до утворення „дзеркала“, (так щоб сировина була повністю покрита шаром екстрагенту) і залишають на 48 годин для настоювання, перемішуючи рослинну сировину кожних 6 годин. Після настоювання витяжку повністю зливають і відтискають сировину. У

перколятор додають решту екстрагенту, настоюють ще 24 години, після чого зливають другу витяжку та відтискають сировину. Другу витяжку змішують з першою і одержану суміш залишають на 48 годин за температури 8-10°C для відстоювання та фільтрують за допомогою друк-фільтру.

До очищеної витяжки додають олію м'яти перцевої та збовтують 2-3 хвилини.

Отриманий фітозасіб «Фемодент» являє собою прозорий розчин, темно-коричневого кольору, гіркувато-ароматного смаку із запахом вихідної рослинної сировини та олії м'яти перцевої.

Приклад 1. Фітозасіб «Фемодент» готують, як вказано вище за мінімального співвідношення інгредієнтів:

Корені і кореневища родовика	1,0
Бруньки берези	1,0
Трава материнки	1,0
Трава меліси	1,0
Трава медунки	1,0
Листя кропиви дводомної	0,5
Плоди софори японської	1,0
Олія м'яти перцевої	0,08
Етанол 40%	достатня кількість для одержання 100,0 фітозасобу

Приклад 2. Фітозасіб «Фемодент» готують, як вказано вище за максимального співвідношення інгредієнтів:

Корені і кореневища родовика	2,0
Бруньки берези	2,0
Трава материнки	2,0
Трава меліси	2,0
Трава медунки	2,0
Листя кропиви дводомної	1,5
Плоди софори японської	2,0
Олія м'яти перцевої	0,12
Етанол 40%	достатня кількість для одержання 100,0 фітозасобу

Приклад 3. Фітозасіб «Фемодент» готують, як вказано вище за оптимального співвідношення інгредієнтів:

Корені і кореневища родовика	1,5
Бруньки берези	1,5
Трава материнки	1,5
Трава меліси	1,5
Трава медунки	1,5
Листя кропиви дводомної	1,0
Плоди софори японської	1,5
Олія м'яти перцевої	0,1
Етанол 40%	достатня кількість для одержання 100,0 фітозасобу

«Фемодент» використовують наступним чином: для полоскань, ротових ванночок препарат розводять теплою кип'яченою водою у співвідношенні 1:4. Процедуру проводять 3-4 рази на день по 10-15 хвилин.

Для зрошень, промивань, аплікацій та інсталяцій у пародонтальні кишені засіб застосовують у тому ж розведенні.

Курс лікування складає 10-15 днів.

Приклад 1. Хвора М., 28 років, скаржиться на біль, кровоточивість і припухлість ясен у ділянці нижніх фронтальних зубів.

Об'єктивно: яскраво виражена гіперемія ясен, набряк ясенних сосочків, зміна їх рельєфу. При пальпації ясна болючі, легко кровоточать. Проба Шиллера-Писарева позитивна, на рентгенограмі змін кісткової тканини немає.

Діагноз: гострий катаральний гінгівіт.

Хворій проведено професійну гігієну у супроводі зрошень антисептиками з подальшою аплікацією фітозасобу «Фемодент» у розведенні 1:4. У домашніх умовах призначено полоскання і ротові ванночки з «Фемодентом» у такому ж розведенні 3-4 рази на день протягом 10-15хв.

Через 2 відвідування у хворої зникли больові відчуття, зменшилися кровоточивість, набряк та болючість ясен. Проба Шиллера-Писарева - слабо позитивна.

На 5 день лікування ліквідовано ознаки запалення, слизова набула нормальної конфігурації, консистенції та забарвлення. Проба Шиллера-Писарева - від'ємна, кровоточивість ясен відсутня.

Приклад 2. Хворий К., 31 рік, скаржиться на неприємні відчуття у яснах, кровоточивість ясен при жуванні та чищенні зубів.

Об'єктивно: явище хронічного симптоматичного катарального гінгівіту дифузного характеру у ділянці нижніх фронтальних зубів. Набряклість ясенних сосочків і ясенні кишені до 2-3мм, заповнені серозним ексудатом. Болючість при формаліновій пробі, що свідчить про порушення цілісності епітелію дна кишень. На рентгенограмі - остеопороз верхівок міжзубних переділок і незначне розширення періодонтальної щілини у пришийковій ділянці зубів.

Діагноз: генералізований пародонтит початкового ступеня хронічного перебігу.

Хворому проведено заходи професійної гігієни у супроводі зрошень антисептиками. Фітозасобом «Фемодент» у розведенні 1:4, проводили промивання кишень та аплікації на ясна протягом 10-15хв. У домашніх умовах призначили ротові ванночки і полоскання засобом «Фемодент» у такому ж розведенні.

Зникнення ознак симптоматичного гінгівіту спостерігали через 4 відвідування. Через тиждень - нормалізація процесу, проба Шиллера-Писарева - від'ємна, кровоточивість ясен відсутня.

Таким чином, завдяки відповідному підбору компонентів, фітозасіб «Фемодент» забезпечує ефективне лікування запальних захворювань порожнини рота за відсутності побічних явищ.